

DE VLUCHT Ludo Laagland

Aflevering 6

Een twintigtal geüniformeerde weerstanders, gewapend en per fiets, zette de beklimning van de beboste heuvel in. Zij staken mij luid pratend voorbij. Ik was er wel een beetje door opgeschrokken. Zij hadden echter geen oog voor mij, noch voor mijn paraplu, zelfs niet voor de tricolore kokarde op mijn jas. Rechtstaand op de pedalen vingen zij de strijd aan om het eerst de top te bereiken. De oorlog en de jacht op zwartwild scheen nu wel enkele minuten uit hun gedachten.

Ik kon ze nu rustig gadeslaan, die verzetsstrijders van het elfde uur, in hun juten ersatzuniformen, hun baskenmutsen en de smakeloze Belgische leeuwenmuil op hun mouw.

Een vijftigtal meters achter de groep volgde nog een nakomer. Een die waarschijnlijk onderweg even had moeten afstappen om tegen een boom te staan. Onze blikken kruisten elkaar en mijn bloed stolde in mijn aderen. Ik herkende hem namelijk als een weerstander uit mijn buurt. Ik merkte echter ook dat hij zelf nog scheen te twijfelen aangaande de identiteit van mijn persoon, want hij had mij nooit voordien met een baskenmuts, een paraplu en een Belgisch vlaggetje gezien.

Ik vertrok geen spier, gebaarde dat ik hem nooit had ontmoet en stapte als een geruste ziel verder. Ook hij ging nu recht op de pedalen staan, keek nog eens achterom, om zich te vergewissen of ik nog volgde. De groep was reeds boven op de heuvel, achter de draai, uit het gezicht verdwenen. De man die mij meende herkend te hebben, naderde de top, keek nóg eens om, nam eveneens zijn draai, verdween uit het gezicht en riep zo luid hij kon achterna:

“Mannen! ‘ne Gèstapó!”

Dat was het ultieme moment. Ik sprong als een reebok links van de weg de helling af (mijn paraplu had ik in allerhaast dichtgekapt), vloog als een stuk geraakt wild door het natte stuikgewas naar beneden, de nabije spoorweg over, terug in de richting van Diest. Ik had slechts één idee; mij zo vlug mogelijk trachten om te kleden.

In de Schaffense straat duwde ik de deur van een hoedenwinkel open en stapte naar binnen.

Een mollig vrouwmens verscheen achter de winkeltoog.

“Wat salter aa blieve, jongenier?”, vroeg ze in sappig Diesters dialect.

Ik, in mijn beste A.B.N.:

“Mevrouw, ’t is vandaag reeds de tweede dag van de bevrijding en ik loop hier nog steeds met een versleten muts op mijn hoofd. Hebt u soms niets fatsoenlijker voor mij, een pet of een hoed b.v.?”

“Ja zeker jongen, we zulle ’s eve kijke.”

Het was een oubollige boetiek, met hoge bruine rekken, vol witte dozen met buis-

bol-, en andere hoeden. Met petten allerhande: grijze, zwarte, bruine, effen en geruite.

“Zie, da schots klakske hier, da sa aa misschien nog staan.” Zei ze, terwijl ze het vakkundig in de juiste vorm manipuleerde en het mij aanreikte.

Inderdaad, het “stond” me, maar ik wilde er toch nog een paar andere passen. Het was hier lekker koel en rustig in deze zaak, na het dolle rennen van daarnet. En wat belangrijker was: ik kon momenteel nergens anders veiliger zijn. Hier zouden ze mij zo dadelijk niet komen zoeken. Want dat ze nu op zoek waren naar die “Gestapo” die hier stond petten te passen, daar twijfelde ik niet aan.

Ik nam dus mijne tijd.

De ene pet was te groot, de andere te klein. Deze te licht en die daar te donker. Te modern, te antiek... Er scheelde overal wat aan. Ik liet het maar duren.

Intussen was de winkelvrouw, nieuwsgierig zoals alle vrouwen, begonnen haar vragenlijst in te vullen. Die vreemde klant hier, die zo mooi A.B.N. praatte, intrigeerde haar.

“Mor ja, jongenier, zaaët oei knie van de streik?”

“O neen, mevrouw, van heel wat verder! Van Veurne.”

“??? Dan zaade ga toch vruug vertrokken vanmerrege?”

“Ja, maar niet uit Veurne, ik ben op wég naar Veurne.”

“Naa kan ich er nie miër an ouët.”

“Wel... ik kom uit het kamp van Beverlo, waar ik twee jaar heb vastgezet bij de Duitsers. Gisteren zijn we er door de Engelsen bevrijd.”

Haar ogen vielen haast uit hun kassen.

“God van maranteke! Wa ge naa zegt!”

Ze sloeg de handen voor haar boezem en bleef mij aangapen. De eerste politieke gevangene die hier in Diest aankwam! Wat een eer voor haar. Ja, dat hij op zijn kin had moeten kloppen, was er wel aan te zien, de arme sukkelaar.

Ze keek nog eens vertederd naar mijn tricolore kokarde en vroeg of ik geen honger had. Maar die had ik niet, in deze door u al gekende omstandigheden.

Natuurlijk was ik nu zedelijk verplicht mijn gans verhaal nog eens over te doen. Ik had A gezegd, dus moest ik ook B zeggen. Maar dat deed ik met veel plezier.

Terwijl weerstanders die ik ontglipt was, de bossen achter het station aan het uitkammen waren, rekte ik het relaas van mijn gevangenschap zo lang mogelijk en ging ik geen enkel detail uit de weg. Integendeel: ik fantaseerde er nog een hele hoop bij. Pittige bijzonderheden, die het vrouwelijk gemoed moesten ontroeren. Maar er is een tijd van komen en er is er een van gaan. Die van gaan was nu voor mij aangekomen. Trouwens, het mens voor me moest nog voor het middageten zorgen.

“Ik zal dan maar dat geruit klakske nemen,” zei ik. “Hoeveel moet ik u daarvoor,

mevrouw?”

“Wel menier, aagelek is het ieën van vaaf en sestig frang... mor gaa, oem da ge vast gezete het, kraagt het veur vaaf en vie-ertig.”

Ik kon ze niet genoeg bedanken en nam afscheid.

Nu nog een bril, dacht ik bij mezelf.

In de stad, op het einde van de Schaffense Straat, was er een bazaarke: “In het Christus Oog”. Daar ging ik binnen. De bel rinkelde het hele gebouw wakker, maar niemand kwam er kijken.

Ik deed de deur nog eens open en toe. Niemand. Ik floot eens. Nóg een keer. Geen kat te zien. Men leek hier wel met vakantie.

Intussen had ik al eens rondgeneusd in een bakje op de toonbank, en in rekken en dozen links en rechts. Buiten zonnebrillen scheen men hier echter geen andere brillen te verkopen. En een bril met donkere glazen zou argwaan wekken. Zeker in deze troebele dagen, nu men in elke vreemde een spion ofwel een zwarte meende te zien.

Toch was ik vastbesloten dit etablissement niet te verlaten zonder bril. Ik vond het te riskant. Ik moest mij zo vlug en zo goed mogelijk onherkenbaar trachten te maken.

Ik nam dus tóch maar een zonnebril, klopte er de donkere glazen zo proper mogelijk uit, en zette het montuur op mijn gezicht. Mijn paraplu, die mij slechts kon verraden, zwierde ik achter de toonbank. Zo was mijn schuld min of meer vereffend. Ik zette mijn kraag omhoog en stapte naar buiten terug de jungle in.

Mij spiegelend in een grote etalageruit, herkende ik mezelf niet meer.

De stad was één grote Vlaamse kermis. De beiaard speelde om de vijf minuten de Brabançonne. De huizen waren als spaarpotten leeggeschud. Niemand was er nog binnen. De straten vloeiden over van het volk, zoals rivieren na een urenlang onweer. De grote markt was herschape in een reuze danstent. De massa was stomdronken, de ene helft van het bier, de andere helft van geluk. Van geluk omdat de oorlog voorbij was. Omdat men nu weer wit brood kon eten en weer kon zeggen wat men wilde, zonder bij de lurven te worden gevat.

Men sprong en danste, men kuste en omhelsde, men zong de “tippereirie” tot er de blaren van in de mond stonden.

Vlaanderen was pas anderhalve dag bevrijd en het Vlaams reeds honderd jaar terug achteruitgeslagen. Zelfs het woord “Vlaams” durfde niemand nog uitspreken.

Vlaanderen zat met de pest.

Het waren plots alleen nog Engelse liedjes die men hoorde. En er liepen warempel reeds een heleboel mannen rond met het typische Angelsaksische Tommiesnorretje.

Het volk volgde de mode zoals een hond zijn baas.

wordt vervolgd

